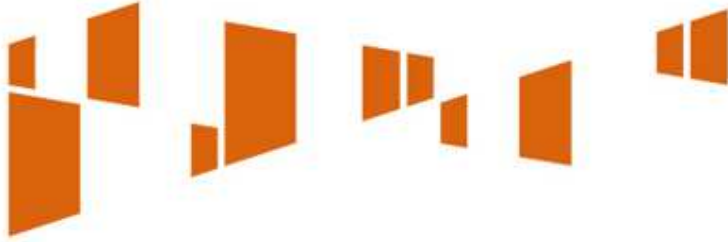

„Dostępność projektów z Osi I Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020”

dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020

Łódź, sierpień 2017 r.

Obowiązujące prawo krajowe i europejskie w obszarze niedyskryminacji i równości szans kobiet i mężczyzn. Podstawowe dokumenty prawa krajowego i europejskiego

1. Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020
2. Agenda działań na rzecz równości szans i niedyskryminacji w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

Wytyczne w zakresie zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014- 2020

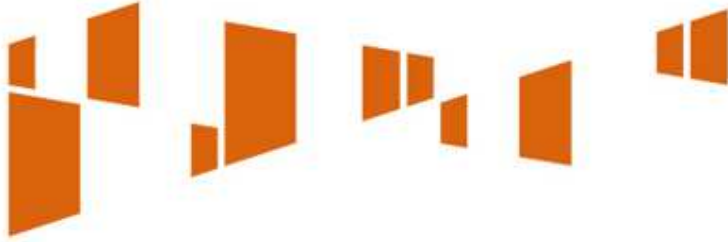
- ✓ dokument mający na celu zapewnienie spójnego podejścia do wdrażania zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach EFS, EFRR i FS
- ✓ dokument odnoszący się do systemu wdrażania programów czyli jak wdrażać w praktyce zasadę równości szans płci na każdym poziomie programu (planowanie, realizacja, monitorowanie, ewaluacja, kontrola)
- ✓ **Jest to dokument horyzontalny, a zatem ma zastosowanie we wszystkich krajowych i regionalnych programach operacyjnych na lata 2014 – 2020.**

Wytyczne w zakresie zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014- 2020

Po raz pierwszy zasada dostępności uwzględniona tak szeroko i włączona do głównego nurtu rozwiązań systemowych

- obowiązuje **wszystkie instytucje** uczestniczące w realizacji programów operacyjnych
- wszystkie programy operacyjne realizowane w EFSI(Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych)** powinny zaplanować mechanizmy przeciwdziałające wszelkim formom dyskryminacji, w tym ze względu na **niepełnosprawność**
- wymagane podejście **dual approach** dla programów operacyjnych współfinansowanych z EFS, zalecane dla pozostałych funduszy

Podwójne podejście (*dual approach*) – oznacza podejście, w ramach którego z jednej strony na poziomie Programów Operacyjnych są zaplanowane priorytety inwestycyjne, które zawierają specjalne działania adresowane do osób narażonych na dyskryminację w związku z ich gorszą sytuacją w danym obszarze wsparcia (np. w edukacji, sektorze ochrony zdrowia, B+R – przykładowo Priorytet Inwestycyjny 8iv.)

Z drugiej strony natomiast podejście to oznacza, że równość szans i niedyskryminacji jest uwzględniana horyzontalnie na każdym etapie wdrażania Programów Operacyjnych (programowania, monitorowania, kontroli, ewaluacji, informacji i promocji itd.), w tym również poprzez działania podejmowane w innych niż te dotyczące równości szans priorytetach inwestycyjnych.

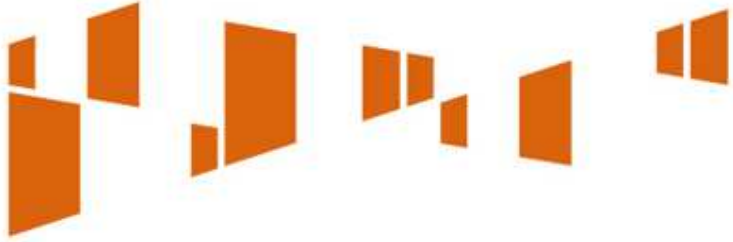
(definicja: Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020)

Agenda wskazuje na różne działania, możliwe do podjęcia w ramach poszczególnych funduszy polityki spójności i realizowanych w oparciu o nie programów operacyjnych, uwzględniając wszystkie przesłanki dyskryminacyjne, wymienione w art. 10 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE), do których należą:

- płeć,
- rasa lub pochodzenie etniczne,
- religia lub światopogląd,
- niepełnosprawność,
- wiek,
- orientacja seksualna.

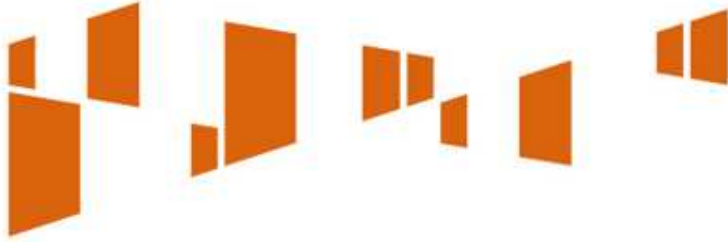
Agenda stanowi także bezpośrednią i kompleksową odpowiedź na wymagania postawione przez Komisję Europejską państwom członkowskim w ramach tzw. warunkowości ogólnej ex ante, dotyczącej zasad horyzontalnych: *równości szans osób z niepełnosprawnościami* (w tym zwłaszcza realizacji zapisów *Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych*), *zapobiegania dyskryminacji* oraz *równości szans kobiet i mężczyzn*.

Wprowadzenie – dlaczego osoba z niepełnosprawnościami?

Warto zauważyć, że odchodzi się od terminu osoby niepełnosprawne (ON).

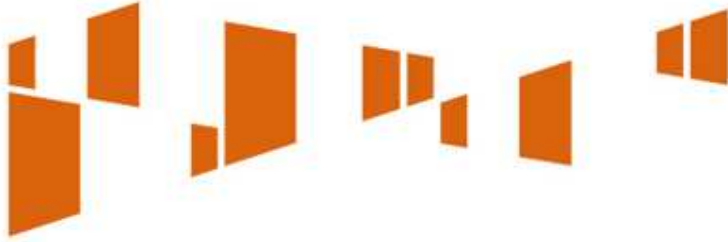
Pojęciem stosowanym w obecnej dokumentacji jest:
osoby z niepełnosprawnościami (OzN).

Wprowadzenie – dlaczego osoba z niepełnosprawnościami?

W dokumentach UE podkreślana jest przede wszystkim konieczność:

- ✓ eliminowania dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność,
- ✓ kierowania się zasadą respektowania odmienności osób z niepełnosprawnościami,
- ✓ zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami dostępności, zwłaszcza przy zastosowaniu uniwersalnego projektowania przestrzeni,
- ✓ stosowania racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.

Dlaczego osoba z niepełnosprawnościami?

Podstawowe definicje

Dostępność to „właściwość środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno – komunikacyjnych oraz towarów i usług, pozwalająca osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami.

Dostępność jest warunkiem wstępnym prowadzenia przez wiele osób z niepełnosprawnościami niezależnego życia i uczestniczenia w życiu społecznym i gospodarczym.

Dostępność może być zapewniona przede wszystkim dzięki stosowaniu koncepcji uniwersalnego projektowania, a także poprzez usuwanie istniejących barier oraz stosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień.”

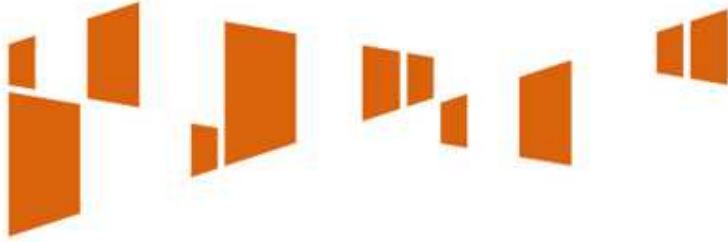
Dlaczego osoba z niepełnosprawnościami?

Podstawowe definicje

Każdy projekt, bez względu na to, czy wnioskodawca opisz w grupie docelowej osoby z niepełnosprawnością, czy nie, **powinien spełniać zasadę dostępności.**

Podstawowe narzędzia do zapewnienia dostępności zostaną opisane w dalszej części prezentacji a są nimi:

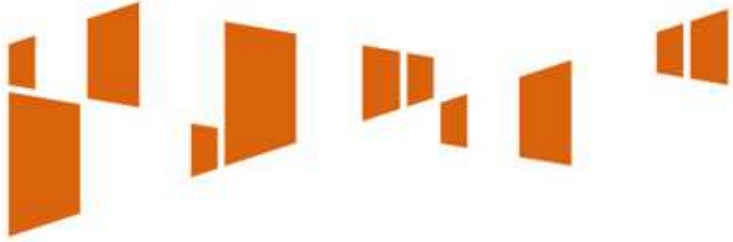
- ✓ uniwersalne projektowanie,
- ✓ mechanizm racjonalnych usprawnień.

Dlaczego osoba z niepełnosprawnościami?

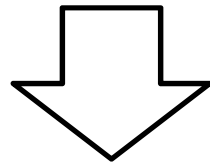
Podstawowe definicje

Dyskryminacja ze względu na niepełnosprawność to jakiegokolwiek różnicowanie, wykluczanie lub ograniczanie ze względu na niepełnosprawność, którego celem lub skutkiem jest naruszenie lub zniweczenie uznania, korzystania lub wykonywania wszelkich praw człowieka i podstawowych praw wolności w dziedzinie polityki, gospodarki, w dziedzinie społecznej kulturalnej, obywatelskiej lub w jakiegokolwiek innej, za zasadzie równości między osobami. Obejmuje to wszelkie przejawy dyskryminacji, w tym co istotne – odmowę racjonalnego usprawnienia.

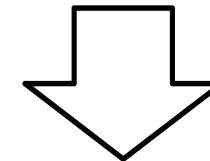

Podstawowe definicje

Zgodnie z Wytycznymi osoby z niepełnosprawnościami to:

Osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych

Osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego

Podstawowe definicje – przykład w kontekście grupy docelowej

Uczeń/dziecko z niepełnosprawnością – uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie lub opinię z poradni psychologiczno – pedagogicznej (dla uczniów: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność wydane przez zespół z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych; dla dzieci w wieku przedszkolnym: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność wydane przez zespół z poradni psychologiczno – pedagogicznej lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub opinia z poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju).

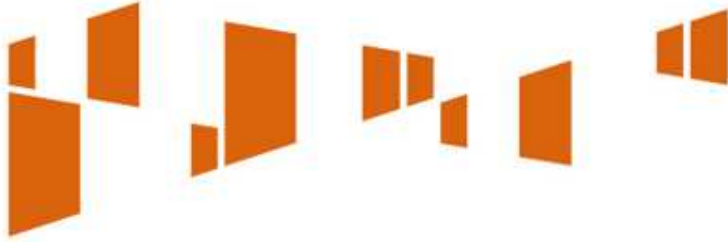
Podstawowe definicje

Projekty neutralne – neutralność projektu w odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami określa wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie, wskazując także uzasadnienie neutralności. Wyjaśnienie opierać musi się na rzetelnej analizie i precyzyjnym opisie braku wpływu projektu i jego produktów na dostępność dla osób z niepełnosprawnościami.

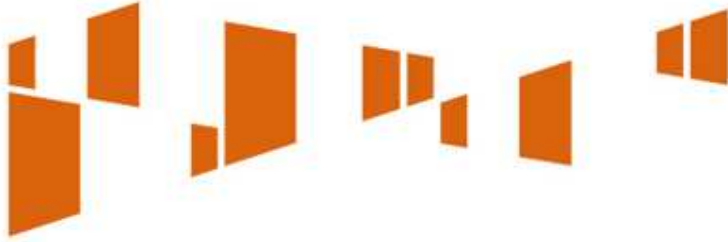
Koncepcja uniwersalnego projektowania

- ✓ Projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania.
- ✓ Jest to taki sposób projektowania produktów, środowiska, programów i usług, aby służyły jak największej liczbie osób, w tym seniorom, matkom i ojcom z wózkami dziecięcymi i wszystkim tym, którzy mają różne potrzeby funkcjonalne, wynikające np. z otyłości, kontuzji na stoku, ciąży czy z okazałego wzrostu.
- ✓ Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne.

Mechanizm racjonalnych usprawnień

Podstawowym narzędziem zapewniającym dostępność jest mechanizm racjonalnych usprawnień, czyli „konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.”

Mechanizm racjonalnych usprawnień

Warto podkreślić, że:

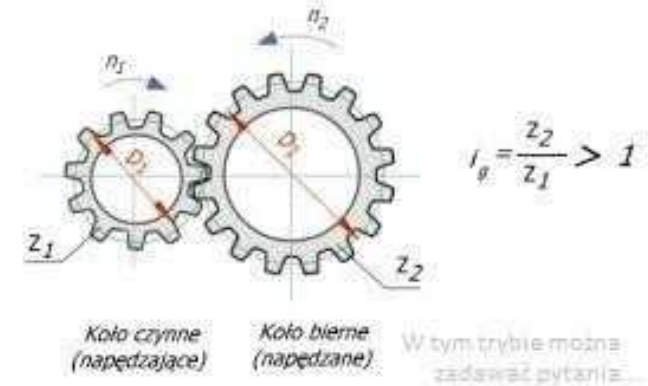
W przypadku **projektów dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami** projektodawca zobowiązany jest **do opisania** we wniosku o dofinansowanie **sposobów zapewnienia dostępności zadań dla tych osób.**

W przypadku **projektów ogólnodostępnych** projektodawca zobowiązany jest do **opisania działań, które zostaną podjęte w celu zapewnienia dostępności projektu dla osób z niepełnosprawnościami, jeśli zgłoszą one chęć udziału w nim.**

Racjonalne usprawnienia to mechanizm możliwy do uruchomienia wraz z pojawieniem się w projekcie (w charakterze uczestnika projektu lub personelu) osoby z niepełnosprawnością.

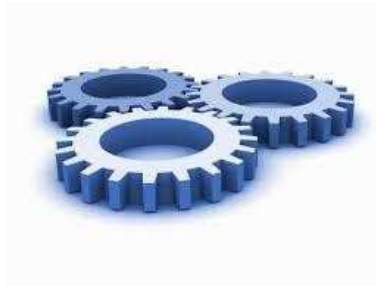

Mechanizm racjonalnych usprawnień

Każde racjonalne usprawnienie wynika z relacji co najmniej trzech czynników:

Charakter
usługi

Bariery w otoczeniu

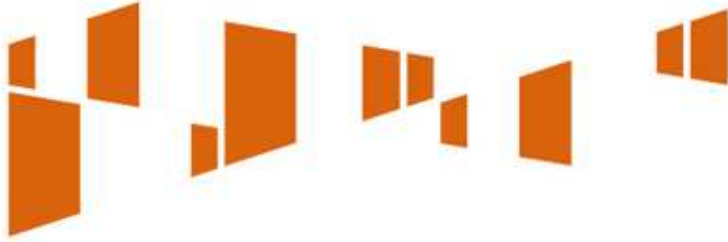
Dysfunkcja związana
z danym uczestnikiem

Czynniki wpływające na racjonalne usprawnienia - przykład

Zakres usprawnienia w sali szkoleniowej lub podczas szkolenia będzie wynikał z:

- ✓ Niepełnosprawności uczestnika (np. ruchowa/wzrokowa/intelektualna).
- ✓ Barrier otoczenia (architektonicznych/komunikacyjnych).
- ✓ Charakteru usługi (np. z zakresu dopasowania treści szkolenia).

Mechanizm racjonalnych usprawnień

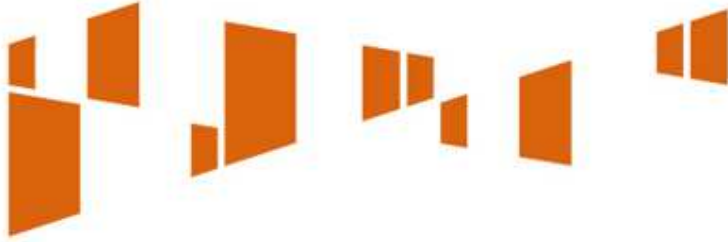
W projektach zorientowanych wyłącznie lub przede wszystkim na osoby z niepełnosprawnościami, wydatki na sfinansowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień są wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu.

Nie obowiązuje limit 12 tys. zł

W przypadku pozostałych projektów, dopiero w sytuacji pojawienia się w projekcie specjalnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, beneficjent ma możliwość przesunięć środków w ramach budżetu na ten cel. W przypadku braku takiej możliwości może wnioskować o zwiększenie wartości dofinansowania projektu.

Obowiązuje limit 12 tys. zł

Ponosząc wydatki na mechanizm racjonalnych usprawnień, beneficjent jest zobowiązany do uzasadnienia konieczności poniesienia kosztu racjonalnych usprawnień z zastosowaniem najbardziej efektywnego dla danego przypadku sposobu (prymat wynajmu nad zakupem).

Mechanizm racjonalnych usprawnień - przykłady

W ramach przykładowego katalogu kosztów racjonalnych usprawnień jest możliwe sfinansowanie:

- ✓ kosztów specjalistycznego transportu na miejsce realizacji wsparcia;
- ✓ dostosowania architektonicznego budynków niedostępnych (np. zmiana miejsca realizacji projektu; budowa tymczasowych podjazdów; montaż platform, wind, podnośników; właściwe oznakowanie budynków poprzez wprowadzanie elementów kontrastowych i wypukłych celem właściwego oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących itp.);
- ✓ dostosowania infrastruktury komputerowej (np. wynajęcie lub zakup i instalacja programów powiększających, mówiących, kamer do kontaktu z osobą posługującą się językiem migowym, drukarek materiałów w alfabecie Braille'a);
- ✓ dostosowania akustycznego (wynajęcie lub zakup i montaż systemów wspomagających słyszenie, np. pętli indukcyjnych, systemów FM);

Mechanizm racjonalnych usprawnień - przykłady

- ✓ asystenta tłumaczącego na język łątwy;
- ✓ asystenta osoby z niepełnosprawnością;
- ✓ tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;
- ✓ przewodnika dla osoby mającej trudności w widzeniu;
- ✓ alternatywnych form przygotowania materiałów projektowych (szkoleniowych, informacyjnych, np. wersje elektroniczne dokumentów, wersje w druku powiększonym, wersje pisane alfabetem Braille'a, wersje w języku łątwym, nagranie tłumaczenia na język migowy na nośniku elektronicznym, itp.);
- ✓ zmiany procedur;
- ✓ wydłużonego czasu wsparcia (wynikającego np. z konieczności wolniejszego tłumaczenia na język migowy, wolnego mówienia, odczytywania komunikatów z ust, stosowania języka łątwego itp.);
- ✓ dostosowania posiłków, uwzględniania specyficznych potrzeb żywieniowych wynikających z niepełnosprawności.

Mechanizm racjonalnych usprawnień - dostępność

Rekrutacja

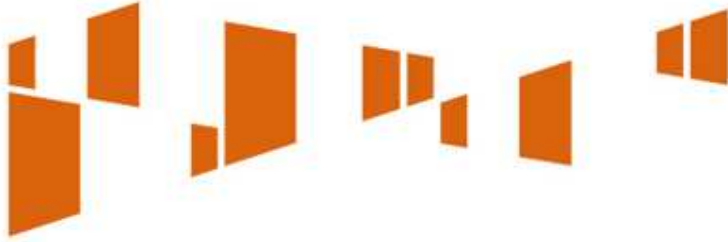
- ✓ Powinna zostać przeprowadzona w sposób umożliwiający wzięcie udziału w projekcie każdej zainteresowanej osobie,
- ✓ Zapewnienie dostępnego przekazu o rekrutacji ,
- ✓ Wiadomości o projekcie powinny być zamieszczane na stronach /portalach internetowych, z których korzystają osoby z niepełnosprawnościami,
- ✓ Zagwarantowanie dostępności spotkań rekrutacyjnych,
- ✓ Dostępność formularzy zgłoszeniowych,
- ✓ Diagnoza potrzeb wynikających z niepełnosprawności.

Mechanizm racjonalnych usprawnień - dostępność

Informacja i promocja

- ✓ Zapewnienie dostępnego przekazu (nagranie komunikatu w formie wideo z napisami, nagranie z tłumaczem języka migowego).
- ✓ Odpowiednie zaprojektowanie materiałów informacyjno – promocyjnych.
- ✓ Dostępność treści zamieszczanych w internecie.

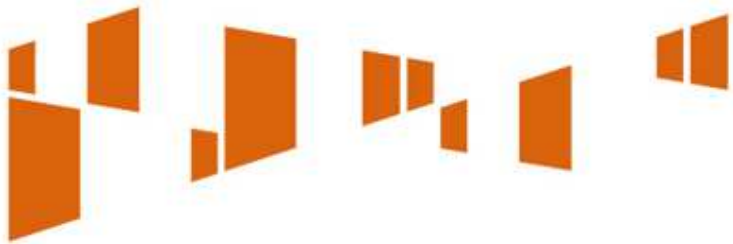

Projekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, czyli jaki?

Dokumenty programowe i wytyczne określają ogólne zasady jednak to w regulaminie konkursu znajdują się informacje szczegółowe, które mogą dookreślić wymagania wobec projektów w zakresie spełnienia omawianej zasady.

Regulamin określa precyzyjne, specyficzne wymagania, które są rozpatrywane w ogólnej ocenie wniosku o dofinansowanie.

Kluczowa jest też instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie, w której IOK wskazuje, jakich informacji oczekuje od wnioskodawców w poszczególnych częściach wniosku.

Projekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, czyli jaki?

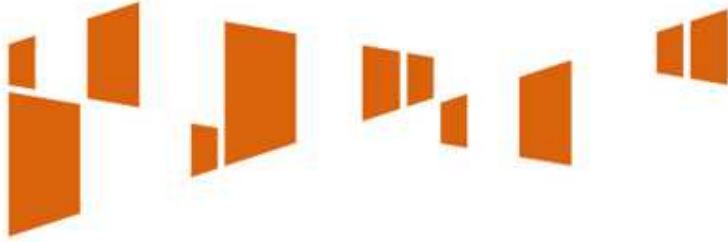
**Przykładowy zapis z regulaminu konkursu Nr POWR.01.02.01-IP.17-10-001/17
POWER 2014 - 2020**

Działanie 1.2 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe”

Poddziałanie 1.2.1 „Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego

PUNKT 2.7 REGULAMINU – DOSTĘPNOŚĆ

„Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 nakładają na każdego projektodawcę obowiązek zaplanowania, a następnie zrealizowania działań, które są niezbędne do umożliwienia osobom z niepełnosprawnościami udziału w projekcie. Zasada dostępności dotyczy zarówno projektów dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami jak i tych ogólnodostępnych i może być realizowana poprzez zastosowanie uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień.”

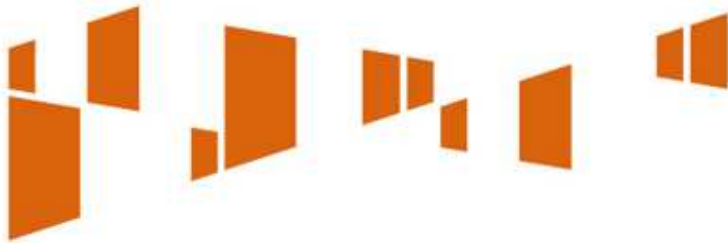
Projekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, czyli jaki?

Uniwersalne projektowanie- Projektowanie uniwersalne polega na tym by przygotować projekt w możliwie największym stopniu dostępny dla wszystkich. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne.

Mechanizm racjonalnych usprawnień- Mechanizm racjonalnych usprawnień dotyczy projektów ogólnodostępnych, które powinny być otwarte dla osób z niepełnosprawnościami, jednak na etapie tworzenia tego typu projektów nie można przewidzieć, czy osoby z niepełnosprawnościami w ogóle zgłoszą się do projektu, jaki stopień, rodzaj niepełnosprawności będą posiadać.

Jeżeli na etapie realizacji osoba z niepełnosprawnością zgłosi się do projektu projektodawca musi zapewnić takiej osobie pełny dostęp do projektu.

Maksymalny koszt racjonalnych usprawnień nie może przekraczać 12 tys. zł na osobę z niepełnosprawnością.

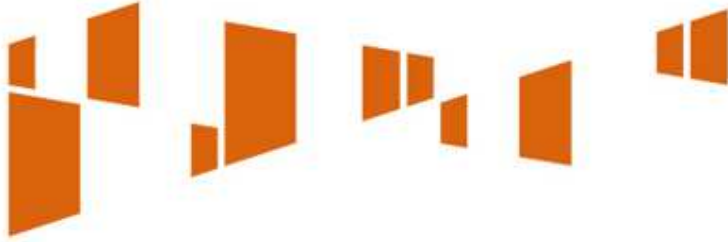

Dostępność zasobów

Wszystkie zasoby cyfrowe tworzone przez Beneficjentów w ramach projektów (w tym strony internetowe, platformy e-learningowe, e-zasoby itd.) muszą spełniać kryteria dostępności. Dostępny serwis internetowy to taki, który pozwala na wygodne, intuicyjne korzystanie z jego zasobów osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności zgodnie ze standardem WCAG 2.0 co najmniej na poziomie AA. Dostępne multimedia (animacje, prezentacje, filmy, nagrania dźwiękowe itp.) powinny zawierać transkrypcje tekstowe, czy tłumaczenie na język migowy. Zaleca się aby sporządzone w projekcie zasoby tekstowe (np. broszury, informatory) miały wersje sporządzone w języku łatwym.

Dostępność miejsca

Beneficjent realizujący projekt ogólnodostępny ma obowiązek zapewnienia dostępności architektonicznej. Oznacza to, że rekrutacja oraz poszczególne działania projektowe będą realizowane w miejscach dostosowanych dla osób z niepełnosprawnościami przez co rozumie się w szczególności: łatwość komunikacji (dostępne i nieodległe przystanki komunikacji publicznej, parking dla osób z niepełnosprawnością), przystosowane pomieszczenia (wejścia i korytarze o odpowiedniej szerokości, brak progów, położenie na parterze lub zapewnienie podjazdu, windy, dźwigu, zastosowanie pętli indukcyjnej np. w salach szkoleniowych, przystosowana toaleta).

Projekt ogólnodostępny

Tworząc projekt ogólnodostępny wnioskodawca ma natomiast obowiązek uwzględnienia perspektywy udziału osób z niepełnosprawnościami przy opracowaniu założeń projektu.

W przypadku planowania projektów ogólnodostępnych projektodawca powinien zatem:

- upewnić się, że nie zostanie wykluczona możliwość udziału w projekcie osób z niepełnosprawnościami,
- oszacować procentowy udział osób z niepełnosprawnościami w grupie docelowej,
- zdiagnozować bariery utrudniające bądź uniemożliwiające osobom z niepełnosprawnościami udział w projekcie i zaplanować sposoby ich pokonywania w celu zapewnienia dostępności projektu dla tej grupy,
- zdiagnozować potrzeby osób z niepełnosprawnościami, wchodzących w skład grupy docelowej, w kontekście wsparcia zaplanowanego w projekcie

Obowiązki projektodawcy realizującego projekt ogólnodostępny

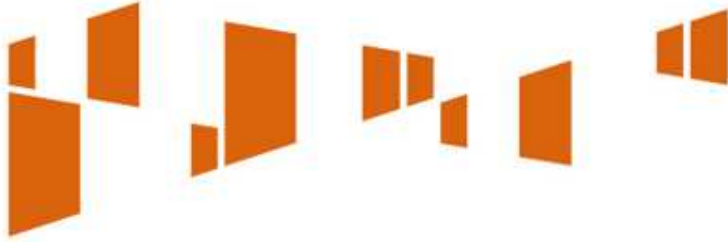
Beneficjent realizujący projekt ogólnodostępny powinien zapewnić co najmniej:

- dostępność zasobów,
- dostępność miejsca,
- dostępność produktów, tzn. by powstałe w ramach projektu produkty były zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania, nie generując przy tym nadmiernych kosztów lub trudności.
- wykorzystanie (w razie potrzeby) mechanizmu racjonalnych usprawnień.

Uwaga!

- Założenie z góry, że do projektu ogólnodostępnego nie zgłoszą się osoby z niepełnosprawnością lub, że zgłoszą się wyłącznie osoby z określonym rodzajem niepełnosprawności **jest dyskryminacją.**

Za **niepełniający zasady dostępności**, i tym samym **niepełniający kryterium horyzontalnego nr 3)** zostanie uznany projekt, który:

- nie zawiera żadnych informacji dotyczących realizacji zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami lub zawiera wyłącznie ogólne sformułowania np. „projekt zgodny z zasadą równości szans” lub „projekt jest dostępny dla wszystkich”,
- zawiera informacje wskazujące, że projekt może dyskryminować osoby z niepełno sprawnościami.

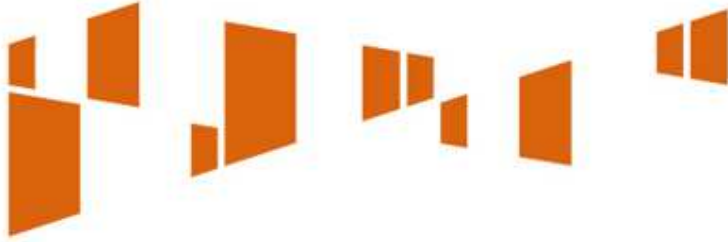

Projekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, czyli jaki?

Zgodnie z „Ogólnymi kryteriami wyboru projektów konkursowych i pozakonkursowych oraz systematyką kryteriów obowiązujących w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020” wnioskodawca powinien wykazać we wniosku w jaki sposób będzie zapewniona realizacja w ramach projektu zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Ocenie podlega zgodność projektu z ww. zasadą w oparciu o obowiązujące *Wytyczne*. Jest to kryterium horyzontalne tym samym dokonywana jest weryfikacja „0-1”.

Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na etapie oceny merytorycznej.

Projekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, czyli jaki?

Przykładowe zapisy „Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie (...)”:**„Grupy docelowe - rekrutacja**

W celu spełnienia zasady równości szans kobiet i mężczyzn zgodnie ze standardem minimum, jak również zasady równości szans i niedyskryminacji należy wskazać jakie konkretne działania zostaną podjęte w trakcie realizacji projektu (a zwłaszcza na etapie rekrutacji) w celu zapewnienia równości szans płci (np. niestereotypowy dobór wsparcia dla uczestników i uczestniczek projektu) i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.”

Należy uwzględnić we wniosku możliwość przystąpienia do projektu osób z niepełnosprawnościami wraz z ewentualnymi przewidzianymi dla nich usprawnieniami (zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami tych osób) nawet jeśli na etapie składania wniosku takie osoby nie występują w grupie docelowej.

Projekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, czyli jaki?

Przykładowe zapisy „Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie (...)”:
Wniosek o dofinansowanie projektu.

3.2 Grupy docelowe
Opisz koło obejmiesz wsparciem w ramach projektu - wskaż istotne cechy uczestników (osób lub podmiotów), którzy zostaną objęci wsparciem z uwzględnieniem zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym <u>dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.</u>
Tekst
- Opisz, jakie są potrzeby i oczekiwania uczestników w kontekście wsparcia, które ma być udzielane w ramach projektu - Opisz bariery, na które napotykają uczestnicy projektu z uwzględnieniem zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym <u>dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.</u>
Tekst
- Opisz, w jaki sposób zrekrutujesz uczestników projektu, w tym jakimi kryteriami posłużysz się rekrutując ich, uwzględniając podział K/M i <u>kwestię zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</u>
Tekst

Projekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, czyli jaki?

Przykładowe zapisy „Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie (...)”:

IV. SPOSÓB REALIZACJI PROJEKTU ORAZ POTENCJAŁ I DOŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY I PARTNERÓW (maksymalnie 20 000 znaków)		
4.1 Zadania		
<ul style="list-style-type: none">- Wskaż zadania, które będą realizowane w projekcie- Opisz szczegółowo zadania, które będą realizowane w projekcie i uzasadnij potrzebę ich realizacji- Wskaż zadanie/zadania, w którym/których będą prowadzone działania na rzecz wyrównywania szans płci w projekcie- Wskaż, w jaki sposób projekt realizuje zasadę równości szans dostępności dla osób z niepełnosprawnościami- Przyporządkuj poszczególne zadania do odpowiednich wskaźników wskazanych w pkt 3.1.1 wniosku (o ile dotyczy)- Wskaż wartość wskaźnika, która zostanie osiągnięta w ramach zadania- Opisz, w jaki sposób zostanie zachowana trwałość rezultatów projektu (o ile dotyczy)- Przypisz partnerów do zadań, za których wykonanie będą oni odpowiedzialni w ramach projektu (o ile dotyczy)- Uzasadnij wybór partnerów do realizacji poszczególnych zadań (o ile dotyczy)		
Nr	Nazwa zadania	Partner realizujący zadanie
1	Tekst	słownik (lista rozwijana z partnerów wymienionych w pkt 2.10.1.1) <i>Pole widoczne, gdy są partnerzy w projekcie.</i>
Wskaźnik realizacji celu		Wartość ogółem wskaźnika dla zadania
1. słownik (lista rozwijana ze wskaźników wymienionych w punkcie 3.1.1)		

Projekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, czyli jaki?

Wniosek o dofinansowanie powinien być przygotowany w taki sposób, by oceniający go członek Komisji Oceny Projektu mógł w części C Karty Oceny Merytorycznej: Kryteria horyzontalne, na pytanie 4 odpowiedzieć TAK.

4.	Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?
☐ TAK	☐ NIE – UZASADNIĆ I ODRZUCIĆ PROJEKT
5	Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji?
☐ TAK	☐ NIE – UZASADNIĆ I ODRZUCIĆ PROJEKT

Projekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, czyli jaki?

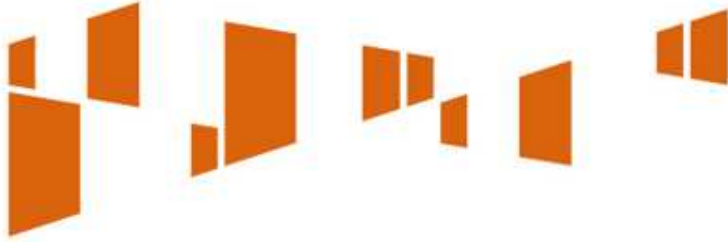
Nawet jeśli projekt nie zakłada bezpośredniej pomocy osobom z niepełnosprawnościami, to jednak trwałe efekty projektów mają służyć wszystkim. Dlatego należy sprawdzić, czy rezultaty projektu (produkty – w szerokim rozumieniu) projektu nie ograniczają dostępności.

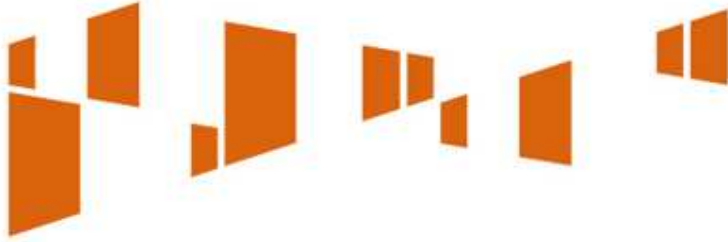
Projekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, czyli jaki?

Przy opisie grupy docelowej należy zdiagnozować bariery utrudniające lub uniemożliwiające udział w projekcie osobom z niepełnosprawnościami.

Warto też zwrócić uwagę na specyficzne potrzeby osób z niepełnosprawnością.

Kiedy dochodzi do dyskryminacji?

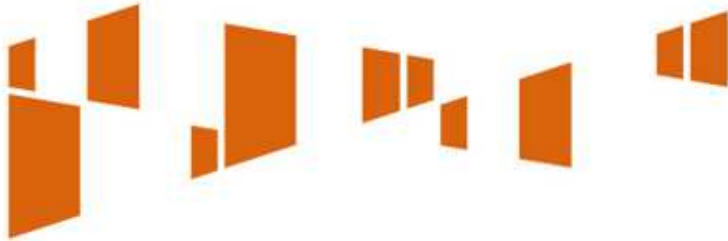
Dyskryminacja bezpośrednia – gorsze, nierówne traktowanie, niemające obiektywnego i racjonalnego uzasadnienia, ze względu na jakąś właściwość lub cechę osobistą, np. płeć, rasę, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, orientację seksualną, wiek, przekonania, w porównaniu do tego, jak są, były lub byłyby traktowane inne osoby znajdujące się w podobnej sytuacji.

Przykład: odmowa zapisania do szkoły dziecka chorego na autyzm, hemofilię lub inną chorobę, zatrudnianie wyłącznie mężczyzn na kierowniczych stanowiskach i nieawansowanie kobiet pomimo posiadania przez nie równorzędnych lub wyższych kwalifikacji zawodowych.

Dyskryminacja pośrednia – traktowanie w ten sam sposób osób będących w różnej sytuacji poprzez stosowanie pozornie neutralnego przepisu, kryterium lub praktyki, które może prowadzić do szczególnie niekorzystnej sytuacji dla określonych osób, posiadających cechę chronioną (np. płeć, rasę, narodowość, niepełnosprawność i inne).

Przykład: odmowa wejścia do restauracji z psem asystentem, brak niezbędnych ułatwień dla osoby z niepełnosprawnością w miejscu pracy, brak podjęcia pilnej interwencji lekarskiej wobec osoby starszej, pomimo tego, że wiąże się to dla niej z poważniejszymi konsekwencjami niż dla osoby młodej.

Zasada równości szans i niedyskryminacji

Umożliwienie wszystkim osobom – bez względu na **płeć, wiek, niepełnosprawność**, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną sprawiedliwego, pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia na jednakowych zasadach.

(definicja: Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020)

Wybór projektów

Zasady równości szans i niedyskryminacji

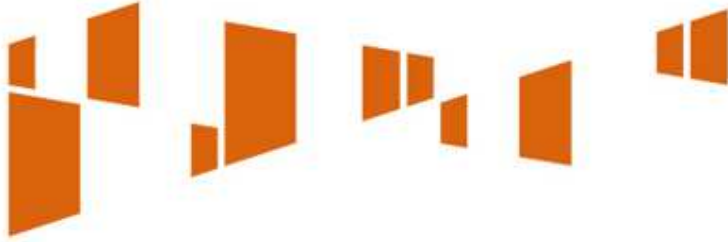
Projekty ślepe – jak je rozpoznać?

Projekty neutralne – jak je rozpoznać?

Projekty „praktyczne” – jak je rozpoznać?

Projekty równościowe – jak je rozpoznać?

ĆWICZENIA!!!!!!

W jakich przypadkach projekt nie realizuje zasady równości szans i niedyskryminacji???

- Nie ma żadnych informacji we wniosku o dofinansowanie.
- Stosowanie ogólnych sformułowań, np. projekt jest zgodny z zasadą równości szans, projekt jest dostępny dla wszystkich.
- Pominięcie we wniosku kwestii dot. zasady niedyskryminacji nie pozwala jednocześnie uznać kryterium za spełnione warunkowo, gdyż warunkiem wskazanym przez oceniającego nie może być wprowadzenie do wniosku zupełnie nowych i wcześniej w nim nie zawartych informacji w danym zakresie.

Monitoring projektów i sprawozdawczość

Na poziomie realizacji projektów **wskaźniki** dotyczące liczby osób, **mogą być podawane w podziale na płeć i w podziale na ilość osób niepełnosprawnych.**

Zależy to od decyzji Wnioskodawcy czy będzie chciał otrzymać punkt za to kryterium.

Monitoring projektów i sprawozdawczość

- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Dokumentacje konkursowe
- Regulaminy i inne dokumenty

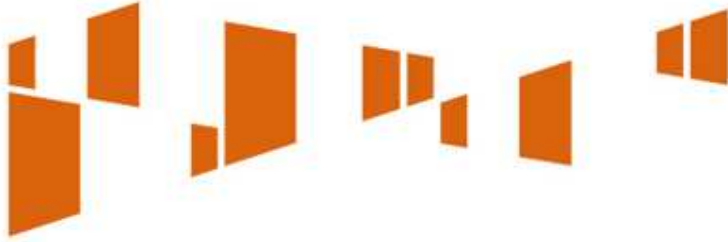
Na poziomie indywidualnego projektu narzędziem sprawozdawczym jest wniosek o płatność

Praktyczne aspekty dotyczące sprawozdawania z równości i niedyskryminacji na poziomie wniosku o płatność (wzór wniosku)

Monitoring projektów i sprawozdawczość

W przypadku PO współfinansowanych z EFS narzędziem sprawozdawczym w projekcie jest wniosek o płatność. Właściwa instytucja podejmująca decyzję albo będąca stroną umowy w ramach PO, zobowiązuje beneficjenta w decyzji albo umowie o dofinansowanie projektu do **wskazywania obligatoryjnie w części dotyczącej postępu rzeczowego z realizacji projektu,** które z działań równościowych zaplanowanych w ramach wniosku o dofinansowanie projektu zostały zrealizowane, a także do wskazania (o ile będą występować) problemów lub trudności w realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w projekcie. W celu weryfikacji realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach listy sprawdzającej do wniosku o płatność, powinno znaleźć się pytanie weryfikujące to zagadnienie.

Kontrola

- **Kwestie równości szans i niedyskryminacji** są sprawdzane w ramach ogólnych kontroli projektów. Nie przewiduje się oddzielnych kontroli projektów wyłącznie dla oceny spełniania zasady równości szans i niedyskryminacji.
- Kontrola powinna obejmować przede wszystkim weryfikację na poziomie wdrażania projektu, czy działania z zakresu równości szans i niedyskryminacji zostały zrealizowane zgodnie z założeniami, określonymi we wniosku o dofinansowanie projektu i informacjami wskazanymi we wniosku o płatność lub innymi równorzędnymi dokumentami. Weryfikacja przez instytucję do tego wyznaczoną powinna być oparta o specjalnie dedykowane pytanie w liście kontrolującej dany projekt, a informacja w tym zakresie powinna być zawarta w informacji pokontrolnej. *(Kontrola odbywa się zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 oraz wytycznymi programowymi, jeżeli takie zostały wydane.)*

PYTANIA ??? PODSUMOWANIE SZKOLENIA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

JOANNA WALERIAŃCZYK